

РОМИТЕ В РАЗШИРЯВАЩА СЕ ЕВРОПА

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ЗА БЪДЕЩЕТО

от страница 1 ● **д р о м е н д р о м**

На конференцията ще се изработят препоръки за една резултатна политика, които ще бъдат дадени на представителите на правителствата. От своя страна правителствата в международните организации писмено ще представят бъдещите си планове и инициативи по ромските въпроси.

Представителите на правителствата, на държавните институции и на НПО от седем страни от Централна и Източна Европа, в които има най-големи ромски малцинства, ще бъдат основни участници в конференцията. Това са Унгария, Румъния, България, Чехия, Словакия, Сърбия и

Черна гора и Македония. Като наблюдатели са поканени Русия, Украйна, Молдова, Полша, Албания, Босна и Херцеговина, Хърватска, НПО от Косово.

Домакин на събитието ще бъде унгарското правителство. Конференцията ще бъде открита с приветствено слово от изпълнителния директор на Световната банка Мамфиле Рамфиле. Програмата предвижда представяне на млади ромски лидери и различни пленарни заседания, а на закърването на конференцията ще говорят президентът на Световната банка Уолфенсон и Джордж Сорос, президент на Фондация "Сорос".

Предварителната работна среща в България се състояла на 4 март 2003 година в пред-

ставителството на Световната банка в София. Срещата била открита от мениджъра за страната Оскар де Бруин Копс. След неговото приветствие Боряна Гочева представила екипа на Световната банка и на Фондация "Отворено общество", който има за задача да подпомогне ромската регионална конференция в Будапеща. Боряна Гочева описала накратко характера и целите на конференцията, както и каква трябва да бъде подготовката за нея. Цвета Петкова информирала присъстващите за селекционната процедура и за критериите на Световната банка и на Фондация "Отворено общество".

ИЗВЪН КАПАНА НА ЗАВИСИМОСТТА

от страница 1 ● **д р о м е н д р о м**

Това е първото по рода си транснационално задълбочено изследване на най-голямото етническо малцинство в Европа, което е направено в пет страни: Чехия, Унгария, Словакия, България и Румъния. Авторите на доклада на ПРООН са се отказали от традиционния подход на разглеждането на ромския въпрос в светлината на човешките права. За пръв път те пристъпят към него от гледната точка на човешкото развитие, а не на зависимостите – от социалните помощи, невежеството, безработицата, болестите, глуда.

Рене Уедес, постоянен представител на ПРООН за България, подчерта във встъпителните си думи, че ромите искат да бъдат интегрирани, а не асимилирани. Както и че смяната на гледната точка – от човешките права към възможността за човешко развитие, предполага промяна в мисленето и на мнозинството, и на малцинството. Андрей Иванов, ръководител на екипа и водещ автор на доклада, очерта принципите на транснационалното изследване и съобщи, че резултатите са се оказали сходни и в петте страни. Той подчерта стратегическото значение на преодолението на подготовката на ромчетата, на ролята на държавата за осигуряване на безплатни учебници и на условия за посещаване на училищата, а така също обеща докладът да бъде преведен на ромски език.

Антонина Желязкова, директор на Международния център по проблемите на малцинствата и културните вза-

имодействия и съавтор на доклада, заяви, че противно на политическото говорене дезинтеграцията, маргинализацията и гетоизацията се увеличават. И предложи не ромите, а политиките да бъдат изследвани за социална патология, след като се обособяват, макар и в луксозни гета като Парламента, и престават да виждат истината за действителността. Според нея обществото вече напълно ги е загърбило и само е започнало да води нужния дебат и то не само сред българите, но и сред самите роме. "Трябва да се вслушваме в дебатите между ромските лидери, без външни сили да се намесват и да ги манипулират", каза тя. В изложението си Желязкова посочи само две цифри: безработица 18-30%, но и 10-15 години по-малка продължителност на живота сред ромите.

Михаил Иванов, Секретар на Националния съвет по етнически и демографски въпроси, оцени философията на доклада като апел към имунната система на обществото. Той обърна внимание, че в нашето общество има огромни прегради, включително и сред политиките. Според него, трябва да се мисли за ромите и в селата. И да се оспори гледната точка на европейските ни партньори, които смятат, че след като 20% у нас се занимават със селско стопанство – срещу 5% в Европейската общност – не е разумно да се инвестират в приобщаването на ромите към тази дейност. Михаил Иванов постави и въпроса за статистиката – за това, че

официално у нас само 370 хиляди са се самоопределили като роме, а още толкова на брой се самоопределят било като турци, било като българи, но всички ги смятат за роме... На съвещание в Брюксел го посъветвали да не говори за това, след като се получавало, че ромите са цели 10%, защото ще уплаши ангажираните с нашето присъединяване към Европейския съюз. Друг проблем на статистиката, според него е, че ромите определят здравословното си състояние като добро, а истината съвсем не е такава и предполага активна намеса на лекарското съсловие

Дочо Михайлов, ръководител на екипа, изготвил националния доклад за развитието на човека, призова да не се попада в капана на концепциите – когато си затънал в мизерия, трудно можеш да си помогнеш сам, нужна е външна интервенция.

Иван Кръстев, Център за либерални стратегии, оцени доклада като изключително важен, защото от това как ще бъде конструиран даден проблем, в много голяма степен зависи и решението му. Не е вярно, заяви той, че етническата принадлежност предопределя бедността, това прави липсата на образование.

След тези основни изложения по доклада, думата взеха Петър Георгиев, Димитър Георгиев, Георги Парушев и др. Те поставиха въпроси за интеграцията и асимилацията, за реалния достъп до властта.

д р о м е н д р о м

Етническите проблеми да останат в историята

Президентът Георги Първанов в Лом

Вторият български президент в новата ни история, посетил Северозападна България, и по-конкретно град Лом, се случи да е Георги Първанов. Визитата на държавния глава в потъналата в мизерия град бе на 19 май по повод честването на 125 години от откриването на една от първите в страната ни гимназии – "Найден Геров". Президентът омая ломчани с информираността си за трудното им битие. Въпреки дадената им възможност да споделят чувствата си и да задават въпроси – никои не се възползва.

"Крайно време е държавните институции да се обърнат с лице към тежките проблеми на Северозападна България, и специално към Лом, града, пострадал най-много в годините на неудачния преход. Целенасочени инвестиции, развитие на инфраструктурата и възраждане на земеделието – това са пътищата за намаляване на ужасяващата безработица и за развитието на местната икономика", заяви президентът пред ломчани. В кратък анализ на икономическото състояние на града и региона, кметът Руси Русinov спомена за 33% безработица. "Доста по-голям е процентът! Хората имат крещяща нужда от по-добри условия за живот, за да се върнат в Лом", бяха думите на президента.

"Виждам колко добре в Лом е реализиран етническият модел. Така, както е в града ви, трябва да се работи в България, за да останат етническите проблеми в историята. Този модел трябва да се запази и развива. Разбира се, и ромите, и българските турци, и българите, носят тежкото бреме от неудачния преход. Трябва да се решават много тежки икономически и социални проблеми на хората", каза държавният глава, след което премина с кметския екип през площада и кордона от граждани и гости на Лом и стигна до гимназията.

Петър ПЕТРОВ

Едно годишно момиченце почина от недохранване

Момиченце на една година почина в дома си в Твърдица от бедобродна недостатъчност в резултат на системно недохранване съобщава в "Сливенски новини"

Майката - 30-годишната Димитринка Иванова, и мъжът, с когото живее, се прехранват с непостоянна работа по чужди къщи. Във фаталната сутрин излезли около 9 часа сутринта да копаят на чужда нива, чийто стопани обещали да им дадат буца сирене и буркан консервиран боб. Майката оставила Деница и 2-годишното ѝ братче в къщи, като препречила вратата с гървена преграда, за да не излизат. Когато към 14 часа се върнала, момиченцето не дишало, а повиканият по телефона на съседите лекар само констатирал смъртта му. Неправилното отглеждане на малката причинило белтъчно-ензимна недостатъчност, която довела до остър бронхит и бронхиолит, а оттам и до смъртта на детето, сочат резултатите от аутопсията.

Семейството живее в пълна мизерия. Димитринка има пет деца, но три оставила при предишните си съпрузи поради невъзможност да се грижи за тях.

Малката Деница и братчето ѝ са хранени основно с брашна каша, мляко майката купува рядко - ако ѝ дадат някои лев подаяние. В резултат на недохранването не била развита мускулната маса у починалото момиченце и поради това то не можело дори да пълзи. Миналата година през август детето имало здравни проблеми в резултат на недохранването, поради което било лекувано в болница.

Покрай инцидента стана ясно, че майката не получава нито детски, нито за майчинство, нито социална помощ. От няколко дни тя вече е регистрирана в Бюрото по труда, задействан е и въпросът за месечни социални помощи, а ако представи документ за доходите на законния си съпруг, ще може да получава и детски, увериха от местното "Социално подпомагане".